

Soortenzoekdag

2012

Op 16 september was er voor het eerst in Lelystad de 1000 soortenzoekdag, in de Gelderse hout. Een dag die stiekem op zaterdagavond al begon, om zoveel mogelijk soorten – dieren, planten – in de Gelderse hout te vinden. Dit uiteraard onder leiding van excursieleiders die er wel het een en ander vanaf wisten.

De avond begon met een officiële opening, waarbij de wethouder Meta Jacobs op een iPad de eerste soort mocht registreren. Het bleek een wilde clematis, "die heb je vast wel als gecultiveerde soort in je achtertuin" – "nou, dacht het niet op 11 hoog".

Na de bemoedigende woorden dat er voor op z'n minst nog vier jaar budget beschikbaar zou zijn voor soortenzoekdagen, zijn we onder leiding van Jeroen Reinhold aan de eerste excursie begonnen, bevers. In de schemer door het gras en nog een stuk over een verhard pad naar de vaart, klein stukje naar beneden om wat dichterbij het water te komen, geen bever gezien. Het begon ook eigenlijk al iets te donker te worden, en de bevers waren waarschijnlijk een eindje omgezwommen om de groep toeristen te ontwijken. Maar ze moeten er wel zijn, er waren knaagsporen.

Omdat het nu toch echt te donker begon te worden, werden de vleermuisdetectoren er maar bij aangezet. Zo'n detector zet hoge tonen om naar iets wat wij kunnen horen, zodat je uit het geklik afleiden dat er een vleermuis in de buurt is. Op zo'n 40kHz kun je de meeste vleermuizen wel ontvangen, en welke soort het is, kun je afleiden uit de frequentie waarop de ontvangst het best is. We hebben niet alleen de sonar gehoord, maar ook de roep om contact te maken met mogelijke partners. Als we een vleermuis zagen, werd die met een zaklamp gevolgd. Dwergvleermuizen zijn daarbij erg lastig te volgen, met alle bochtjes die ze maken, maar meervleermuizen vliegen in een rechte lijn vlak boven het water, dus die konden we goed zien. Overigens zijn vleermuizen niet het enige wat je hoort met een vleermuisdetector, je kunt met zo'n ding ook jezelf door het gras horen lopen, of muizen, of zelfs lieveheersbeestjes.

Tijd om terug te gaan, waarbij we langs een laken kwamen. Vreemde plek om je was te laten drogen. Maar daar was het ook niet voor, het was een laken om nachtvlinders te lokken, met een speciale nachtvlinderlamp. Nu was het opzetten van het laken enigszins

vertraagd door een kapotte lamp, zodat veel vlinders al een rustig plekje hadden opgezocht en zich daar niet vandaan lieten lokken ookal was er inmiddels een andere lamp geregeld.

Weinig verschillende soorten te zien dus. Toch was er nog wel iets op het laken afgekomen, zoals een schietmot, zwarte C-uilen, en, op de foto, deze huismoeder.

Zelf ging ik iets na tien uur ook maar naar huis, want de volgende dag zou het echt goed beginnen met om 8 uur de vroege vogel excursie door Ria Heemskerk. Dat was meer vogels luisteren dan vogels kijken, want tussen de bomen zitten ze goed verstopt. Een paar vogels die we hebben gehoord en/of gezien: tiftjaf, goudhaantje, koolmees, heggemus, houtduif, staartmees, fuut, meerkoet, soepeend. (= Verwilderde kruizing van tamme en wilde eenden.) Op gegeven moment konden we ook een paar grote bonte spechten in de toppen van de dennebomen zien. Tenminste, voor wie het volhield om een tijdje recht omhoog te kijken.

En anders kijk je maar naar beneden, paddestoelen zijn ook mooi, en er waren vele varianten te vinden.

Nee, dat op de foto rechts is geen vossendrol, het zat echt vast aan de ondergrond... Ondanks de aankondigingen was er trouwens geen paddestoelenexcursie, omdat er geen excursieleider was. Misschien dat m'n foto's van de paddestoelen waar we toevallig langskwamen, een digitale excursie oplevert?

Na de vogelexcursie (met als buit een dode huisspitsmuis en de schelp van een zwanenmossel!) was het tijd om te vissen. Met waadpak in het water...

... of met een netje vanaf de kant....

Het kon allemaal om visjes en andere waterdierpjes te vangen. Die werden in teilen weer losgelaten zodat iedereen ze goed kon bekijken.

Er bleken bijzondere beestjes in het water te leven.

Zoals deze libellelarve van een paar millimeter grootte.

Of wat dacht je van een spinnende wateror? Een heel stuk groter (een centimeter of 5 schat ik), en als je hem beetpakt wordt duidelijk waarom hij zo heet. Het geluid dat 'ie maakt heeft inderdaad iets weg van een spinnende kat, alleen is het in dit geval niet het spinnen van genot.

Een groene kikker, ook leuk.

En een salamander. Deze is zo jong, dat 'ie z'n uitwendige kieuwen (die franje bij z'n kop) nog heeft.

Het vissen heeft ook nog echt vissen opgeleverd.

Maar de dag was nog niet om, dus we konden nog mee met wat drogere excursies, zoals bijen en wespen, en sprinkhanen. Deze excursies door Jeroen de Rond en Frank Böinck werden voor de gelegenheid gecombineerd omdat 1) de grootte van de groep dit toeliet; 2) je dan niet hoeft te kiezen met welke excursie je mee zou gaan en 3) zowel bijen en wespen als sprinkhanen (ongeveer) hetzelfde soort gebied uitzoeken als leefomgeving. Helaas was het eigenlijk te laat in het jaar om nog veel bijen te kunnen vinden. Tijdens de excursie hebben we dan ook maar twee bijen gezien. Eentje die was 'afgevlagen' ofwel zo oud dat 'ie z'n beharing kwijt was en geen duidelijke kleuren meer had. Die moest dus mee voor nader onderzoek. En een ander klein bijtje dat wist te ontsnappen...

Sprinkhanen hebben we iets meer gezien, vooral bruine sprinkhanen. En als je ze vangt, springen ze niet weg en kun je ze goed bekijken. Dus dat was wel even makkelijk toen Jeroen Reinhold op gegeven moment tussen de struiken vandaan kwam met twee sprinkhanen. Zelf had ik op gegeven moment een hooiwagen (geen idee welk soort) te pakken en een vrouwelijke kelderpissebed. Niet tegelijkertijd overigens.

Een paar vlinders had ik ook te pakken, maar dan op een heel andere manier: met camera.

Hier een kleine vuurvlinder, een icarusblauwtje en een bruin blauwtje.

Bedankt voor het poseren!

Dat konden de libellen ook goed:

Als je echt wilt kunnen zien wat voor soort libel het is, moet je de kop vanaf de voorkant fotograferen. Nou, dan doen we dat toch?

Aan het eind van de middag was er een mossenexcursie. Wat een variatie aan vormen in blaadjes, vertakkingen enzovoort! En één klein stukje losgepeuterde mos op de grond (iets meer dan een vierkante centimeter) leverde meteen al 4 verschillende soorten op. Erg bijzonder. Ook hier doken weer wat paddestoelen op.

Voor de digitale excursie!

Nog voor de mossenexcursie goed en wel afgelopen was, werd alles al opgeruimd, de tent afgebroken en nog even een paar waarnemingen ingevoerd.

Al met al veel gezien, gehoord en beleefd.

We hebben de dag afgesloten met een etentje bij een wokrestaurant en geconcludeerd dat het een geslaagd evenement was.

Bedankt iedereen, en volgende keer wil ik er weer bij zijn!

Groetjes,
Tonia